

«پیر پسر» در یک قدمی باشگاه ۱۰۰ میلیاردی‌ها

«پیر پسر» به کارگردانی اکتای براهنی در آستانه فروش ۱۰۰میلیارد تومانی قرار گرفته است. پیر پسر ۲۱ خرداد امسال روی پرده رفت اما تا اوایل تیر تحت تأثیر جنگ تحمیلی، تعطیلی سینماها و همچنین شرایط بحرانی جامعه فروش

گفت‌وگو

درباره مستند «کف لبنان» که در سکوهای نمایش خانگی منتشر شده است

مقاومت در لبنان یک اتفاق نظامی نیست؛ سبک زندگی است

الهام عرشی‌زاده | مستند پنج قسمتی «کف لبنان» ساخته محمدحسین خیرالامور که توسط سازمان اوج در پلتفرم‌های فیلمبو و عصر منتشر شده است، تصویری تازه و متفاوت از جنگ لبنان و رژیم صهیونیستی ارائه می‌دهد. حسین پاک، خبرنگار و یکی از راویان این مستند درباره چگونگی شکل‌گیری ایده ساخت این مستند توضیح داد: ایده «کف لبنان» خیلی ساده شروع شد؛ از یک پرسش و آن اینکه اگر بخواهیم درباره لبنان حرف بزنیم، نه از منظر سیاستمدارها و تیت‌های روزنامه‌ای، بلکه از کف این سرزمین، از مردمش و از کوچه‌هایش، چه می‌گوییم؟ چیزی که من را جذب کرد این بود که مقاومت در لبنان فقط یک اتفاق نظامی نیست؛ یک فرهنگ است، یک زندگی است و من می‌خواستم همین زندگی را نشان بدهم؛ با همه زخم‌ها و زبیبی‌هایش.

وی ادامه داد: چالش اصلی همین بود که هر کسی داستان خودش را دارد و گاهی روایت‌ها با هم فرق می‌کرد. ما مجبور بودیم بین صدها روایت، تصاویر و اسناد حرکت کنیم و تکه‌های یک پازل بزرگ را کنار هم بگذاریم. سخت‌ترین بخش اما پیدا کردن آدم‌هایی بود که حاضر شوند جلو دوربین بنشینند و حرف دلشان را بزنند، به خصوص وقتی پای اتفاقاتی تلخی مثل ترور یا جنگ وسط است.

پاک در پاسخ به این پرسش که روایت‌شهادت شهید سیدحسن نصرالله بخش مهمی از مستند است، چه منابع و اطلاعاتی برای بازسازی این بخش در اختیار داشتید؟ گفت: ما در این بخش روی تجربه حضورمان در آن حادثه تکیه کردیم؛ یعنی روایت‌های زنده و اسناد تصویری محدود اما باارزشی که در اختیار داشتیم. هدفمان این نبود که صرفاً یک حادثه را بازسازی کنیم؛ می‌خواستیم حس و حال آن لحظه را زنده کنیم.

این راوی در توضیح این‌کنه که چرا تصمیم گرفتید از تصاویر آرشیوی و بازسازی‌های مستند به‌صورت ترکیبی استفاده کنید، بیان کرد: چون آرشیو به ما ریشه می‌داد و بازسازی‌ها اجازه می‌دادند به قلب داستان برویم. با آرشیو فقط می‌توان واقعیت را نشان داد اما بازسازی این امکان را می‌دهد که مخاطب حس کند خودش آنجاست، همان لحظه‌ای که تاریخ دارد نوشته می‌شود.

پاک در توضیح مهم‌ترین چالش‌های فنی که در تولید این مستند به ویژه در بازسازی صحنه‌های جنگ و ترور با آن روبه‌رو بوده‌اند، خاطر‌نشان کرد: بازسازی‌ها واقعاً پرچالش بودند. از بازگشت به لوکیشن‌ها تا زندگی کردن در موقعیت‌های سختی که نمی‌خواستیم هیچ وقت تکرار شود. نبود جلوه‌های ویژه هم سخت بود، چون ما دنبال اغراق نبودیم.

این فعال رسانه‌ای در توضیح سبک و رویکرد اعمال شده در فیلم‌برداری و تدوین این مستند اظهار کرد: رویکرد ما روایت با زبان تصویر بود. خیلی از مستندهای مقاومت‌پر از مصاحبه‌های طولانی هستند اما ما سعی کردیم قاب‌ها، رنگ‌ها و حتی سکوت‌ها خودشان حرف بزنند. تدوین هم طوری بود که بیننده مدام حس کند بین حال و گذشته در رفت و آمد است، چون مقاومت در لبنان هنوز تمام‌نشده و ادامه دارد.

وی در پاسخ به این پرسش که تا چه اندازه در روایت داستان از زبان تصویر استفاده کردید و چه میزان از گفت‌وگو با

شخصیت‌ها بهره بردید؟ گفت: تصویر اولویت ما بود. گفت‌وگوها بیشتر برای بهتر رساندن پیام بودند. در بعضی سکانس‌ها حتی عمداً هیچ دیالوگی نگذاشتیم تا تصویر خودش همه چیز را بگوید.

حسین پاک در توضیح این مطلب که چرا تصمیم گرفتید حضور چهره‌های ورزشی ایرانی در مناطق آزاد شده لبنان را در مستند ثبت کنید و چه تأثیری از این حضور دریافت کردید؟ اظهار کرد: حضور آن‌ها نماد ارتباط قلبی میان دولت بود. مردم لبنان وقتی دیدند چهره‌های ورزشی ایرانی در کنارشان هستند، احساس کردند لبنان فراموش نشده است و این برایشان دلگرم‌کننده بود. فکر می‌کنم «کف لبنان» می‌تواند نگاه‌ها را عوض کند. برای ایرانی‌ها، لبنان دیگر فقط یک خبر سیاسی نیست، بلکه یک خانه دوم است و برای لبنانی‌ها، ایران دیگر یک نام دور نیست؛ یک شریک است.

او در پاسخ به اینکه مخاطب اصلی این مستند را چه کسانی می‌دانید و آیا برنامه‌ای برای پخش بین‌المللی دارید؟ بیان کرد: مخاطب ما همه کسانی هستند که به دنبال حقیقت و روایت‌های دقیق هستند. پخش بین‌المللی هم در برنامه هست؛ مذاکراتی با چند پلتفرم عربی و حتی غربی داشته‌ایم. این داستان‌ها جهانی‌اند، نه محلی.

پاک در پایان گفت: حتی چند روزنامه‌نگار عرب که کار را دیدند گفتند روایت متفاوتی از لبنان است؛ روایتی که کمتر شنیده شده. این بازخوردها برای ما امیدوارکننده است.

چندانی نداشت و پس از سر و سامان گرفتن نسبی اوضاع، وضعیت فروش آن طبیعی شد و حالا پس از حدود یک ماه پس از آتش‌بس، یک میلیون و ۶۰ هزار نفر برای تماشای آن به سینماها رفته‌اند و به مرز ۱۰۰میلیارد فروش رسیده است. پیر پسر به کارگردانی اکتای براهنی از جمله فیلم‌های بحث‌برانگیز

امسال سینماهاست، پس از مدتی طولانی روی پرده رفت و با وجود استقبال فراوانی که از آن شد، موج منفی زیادی هم درباره آن شکل گرفت.

پیر پسر پس از گذشتن از فروش ۱۰۰میلیارد تومانی، برای رقابت با فروش فیلم «صدام» به ۲۰میلیارد نیاز دارد و برای

نگاهی به مسیر ساخت سریال «سلمان فارسی» که سال آینده روی آنتن می‌رود

در انتظار خلق یک قهرمان ایرانی

خاوه‌درسید.

داوود میرباقری در بهار امسال مشغول تصویربرداری دوران نوجوانی سلمان فارسی بود. تلاش سازندگان این است که هم‌زمان با تصویربرداری فصل ایران باستان، پیش‌تولیدفصل حجاز در شهرک‌های سینمایی نور و غزالی و ساخت دکور و لباس آغازشده‌تابین تولیددوفصل،فاصله‌ای نیفتد. علاوه‌بر فیلم‌برداری دوران نوجوانی،بخش‌هایی از دوران کودکی سلمان نیز شروع شده که مرتبط به دوره‌ساسانی است.

۹۸ آغاز شد و همچنان ادامه دارد.

این سریال داستان زندگی سلمان فارسی را در سه دوره‌تاریخی شامل امپراتوری ساسانی، امپراتوری بیزانس و صدر اسلام روایت می‌کند و در ده‌ها لوکیشن، فیلم‌برداری انجام شده و ادامه دارد.

کارگردان سریال ماندگار «امام علی(ع)» تلاش می‌کند در جدیدترین اثرش روایت‌زندگی یکی از خاص‌ترین یاران پیامبر اسلام(ص) را باترکیبی از جلوه‌های بصری بی‌سابقه، بازیگران بین‌المللی و روایتی چندلایه بازآفرینی کند. از این روز تا تمام ظرفیت‌های بومی و بین‌المللی برای کارش بهره برده است. علاوه‌بر هنرنمایی بیش از هزار و ۵۰۰ بازیگر داخلی، بیش از ۴۰ بازیگر هم از کشورهای یونان، مراکش، ارمنستان و تونس جلو‌دوربین میرباقری رفته‌اند که مرحوم هشام رستم تونسوی یکی از آن‌ها بود. مشارکت بازیگران خارجی در یک پروژه داخلی موجب می‌شود آن‌ها پس از بازی در این سریال به سفیران فرهنگی کشورمان در زادگاهشان تبدیل شوند و علاوه‌بر این، حضور بازیگران خارجی می‌تواند به عرضه‌سهل‌تر سریال در عرصه جهانی و جذب بیشتر مخاطبان بین‌المللی کمک‌کند.

پخش هفتگی یک سریال طولانی

سریال سلمان فارسی قرار است سال آینده روی آنتن برود، سریالی که به زندگی شخصیت تاریخی سلمان فارسی از کودکی تا میانسالی می‌پردازد. در این مجموعه ۷۰ قسمتی پنج بازیگر در نقش سلمان فارسی جلو‌دوربین میرباقری می‌روند. این فیلمساز پس از سریال «مختارنامه» به سراغ «سلمان فارسی» رفت، سریالی که از شروع تولیدش حدود هشت سال می‌گذرد و قرار است تابستان سال آینده به شکل هفتگی روی آنتن برود که اگر پخش سریال هفتگی باشد، یک و سال نیم زمان پخش آن به طول می‌انجامد. ابتدا قرار بود این سریال در ۴۰ قسمت ساخته شود اما بعدتر سریال به ۶۰ قسمت افزایش یافت و حالا سازندگان این سریال تاریخی قرار است تعداد قسمت‌های فصل حجاز را افزایش بدهند و با توجه به فصول مختلف، این سریال به ۹۰ قسمت و حتی بیشتر

پربازیرگر و پرلوکیشن

جذابیت‌های دراماتیک سیر زندگی سلمان فارسی چنان بود که داوود میرباقری را مجذوب خود کرد تا وارد مسیر سخت و طولانی ساخت سریالی درباره این شخصیت تاریخی شود.

فرایند تحقیقاتی این درام تاریخی به نویسندگی و کارگردانی میرباقری به سال‌ها پیش از آغاز آن برمی‌گردد ولی تصویربرداری سریال به تهیه‌کنندگی حسین طاهری از سال

زوم

تغییر کارگردان یک سریال با اظهارات ضد و نقیض

«جزر و مد» به ساحل مشکلات رسید

دلیل مشکلات فنی و مالی بودو هنوز تصمیم نهایی درباره همکاری من به صورت رسمی به من اعلام نشده است».

ورود کارگردان دوم

بهرنگ توفیقی از جمله کارگردانان نسل جدید سینما و تلویزیون ایران است که در سال‌های اخیر با ساخت سریال‌هایی مانند «انقلاب زیبا»، «پشت بام تهران»، «زیر پای مادر»، «پدر» و...

موفق به جذب توجه مخاطبان شده است.

سبک توفیقی، دراماتیک و مبتنی بر روایت‌های شخصیت‌محور است؛ او به پرداخت روان‌شناختی کاراکترها علاقه‌مند بوده و غالباً با نویسندگان پرکار چون حامد عنقا همکاری داشته است. ورود او به پروژه «جزر و مد»، آن هم در میانه مسیر، اگرچه به عنوان تدبیری برای ادامه حیات پروژه در نظر گرفته شده، اما قطعاً تفاوت‌هایی در لحن و سبک روایت در نیمه دوم سریال خواهد داشت.

این نخستین بار نیست که صنعت‌نمایش‌خانگی ایران، کارگردانی در میانه راه تغییر می‌کند. پیش‌تر نیز در پروژه سریال «خسوف» تغییراتی در ترکیب کارگردانی و نویسندگی در اواسط کار رخ داده بود. سریال «دل» به کارگردانی منوچهر هادی در مرحله تدوین و پخش چندین بار تیم پشت‌صحنه را تغییر داد. حتی پروژه‌هایی مثل «مهمونی ۲» نیز با حاشیه‌هایی در تولید و تغییرات مدیریتی همراه بودند، هرچند نه در سطح کارگردانی. این موارد نشان می‌دهد در

کنار زدن فیلم «دایناسور» و نشستن در جایگاه اول فروش سالانه به ۵۰ میلیارد فروش دیگر.

در حال حاضر «مرد عینکی» به کارگردانی کریم امینی و «زن و بچه» به کارگردانی سعید روستایی جزو فیلم‌های تازه‌نفس اکran هستند و رقیبان سرسختی برای پیر پسر به حساب می‌آیند.

www.qudsonline.ir

پنجشنبه ۹ مرداد ۱۴۰۴ ۶ صفر ۱۴۴۷ ۳۱ جولای ۲۰۲۵ ۳۰ سال سی و هشتم ۱۰۷۰۶ شماره

صیادی، مهدی فقیه، احترام برومند، داریوش فرهنگ و محمدعلی نجفی اشاره کرد. در این سریال علاوه بر بازیگران اصلی و فرعی بیش از ۲۰ هزار هنرور نیز همکاری می‌کنند.

فراتر از روایتی تاریخی

کویر خیال انگیز شهداد در اواخر آذر ۱۳۹۸ شاهد ضبط نخستین سکانس‌های بزرگ‌ترین سریال تاریخی ویژه-الف تلویزیون بود که حرکت کاروان سلمان را در دل کویر ثبت می‌کرد. لوکیشن دیگر، جزیره قشم بود که تاکنون دو بار کاروان سلمان فارسی را به سمت خود کشانده است. منطقه سسنان و شاهرود نیز از مهم‌ترین لوکیشن‌ها بوده‌اند. در جلفا نیز از ظرفیت کلیساهای منطقه مانند کلیسای سنت استپانوس و ساحل رود ارس استفاده شده است. از ظرفیت‌های متعدد سه شهرک سینمایی غزالی، نور و دفاع مقدس نیز استفاده شد تا ترکیبی میان دکورها و جلوه‌های ویژه کامپیوتری شکل بگیرد.

اگرچه کویر شهداد کرمان نقطه آغاز ساخت سریال سلمان فارسی بوده اما ساخت وساز دکورها و تجهیزات ماندگار و تلفیق آن‌ها با به‌روزترین جلوه‌های ویژه بصری و کامپیوتری از ویژگی‌های خاص این پروژه بزرگ است. چندین کارگاه تخصصی در شهرک غزالی برپا شد تا متخصص‌ترین افراد در حوزه‌های مختلف وارد میدان شوند و بازسازی صحنه‌ها به سینمایی‌ترین شکل ممکن اتفاق بیفتد.

با توجه به روایت غیرخطی سریال و ضبط موازی صحنه‌های مختلف، تدوین نهایی کار با چالشی جدی مواجه است. برخی صحنه‌های میانی مانند فصل بیزانس از پیش ضبط شده‌اند و اکنون سکانس‌های ابتدایی در حال تصویربرداری هستند. تدوین این پروژه همچون چیدن پازلی تاریخی است که در نهایت تصویری منسجم از زندگی سلمان خلق خواهد کرد. کارگردان مختارنامه تلاش دارد لحن و زبان شخصیت‌ها را با توجه به شرایط فرهنگی و تاریخی هر دوره تنظیم کند. در این سریال، تفاوت‌های زبانی و ادبی میان دوران ایران باستان، روم و حجاز به دقت رعایت شده است؛ از زبان فارسی کهن گرفته تا فصاحت زبان عربی آن دوران.

به بیان دیگر سلمان فارسی در این روایت، شخصیتی جست‌وجوگر و تحول‌پذیر است که با هر فصل از زندگی، لحن، کلمات و عمق گفتارش تغییر می‌کند؛ از نوجوانی ساده‌دل تا مردی پخته که با پیامبر اسلام(ص) دیدار می‌کند و یکی از صحابه خاص ایشان می‌شود.

سفر درونی انسانی در جست‌وجوی حقیقت

داوود میرباقری که در سال‌های پایانی دهه هفتم زندگی‌اش این پروژه عظیم را هدایت می‌کند با تکیه بر تجربه ساخت آثار چون مختارنامه و امام علی(ع)، این بار نیز به دنبال جهانی‌سازی این روایت است. اتصال داستان سلمان فارسی به ابتدای سریال امام علی(ع) یکی از ایده‌های دراماتیک پروژه است. گفته می‌شود این سریال تا ماجرای غدیر خم پیش خاوه‌د رفت و احتمال ادامه آن تا وفات سلمان نیز وجود دارد.

سلمان فارسی فقط یک سریال تاریخی نیست؛ سفری درونی است برای انسانی که در جست‌وجوی حقیقت، مرزهای تمدن‌ها، زبان‌ها و ادیان را درمی‌نورد. این پروژه عظیم نه تنها از نظر تولید و بازیگری بلکه از نظر روایت‌پردازی، زبان و طراحی صحنه، گامی بلند در سریال‌سازی تاریخی ایران محسوب می‌شود. به نظر می‌رسد هدف‌گذاری این پروژه نه تنها برای مخاطبان داخلی، بلکه برای پخش جهانی است.

میرباقری در فرایند تولید این سریال با مشکلات زیادی روبه‌رو شده است. از اثرات تورم و گرانی گرفته تا همه‌گیری کرونا که در دوره‌های قرنطینه، پروژه را به صورت مقطعی تعطیل کرد و حتی ابتلا ی کریم اکبری مبارکه یکی از بازیگران سریال به کرونا، جان او را گرفت. با همه این مشکلات اما سریال سلمان فارسی به گفته سازندگانش و رئیس صداوسیما در موعد مقرر آن یعنی اواسط سال ۱۴۰۵ روی آنتن خواهد رفت تا انتظار چند ساله علاقه‌مندان به آثار این فیلمساز خستگی‌ناپذیر، پایان یابد.

نبود ساختار منسجم تهیه‌کنندگی و ضعف مدیریت پروژه‌های نمایشی، تغییر کارگردان می‌تواند به یک راه حل اضطرابی اما پرهزینه تبدیل شود.

تغییر کارگردان، راه نجات یا ریسک بزرگ؟

تغییر کارگردان در میانه یک پروژه نمایشی،

اگرچه در سطح جهانی هم بی‌سابقه نیست، اما در اکوسیستم تولید فرهنگ ایران به ویژه در حوزه سریال‌های نمایش‌خانگی، به دلیل ضعف زیرساخت‌های حرفه‌ای و ساختارهای غیراستاندارد تولید، بیش از آنکه یک تصمیم حرفه‌ای و پیش‌بینی شده باشد، اغلب واکنشی اضطرابی به بحران‌هاست. در ماجرای سریال جزر و مد نیز شواهد حاکی از آن است که چنین تصمیمی نه از سر برنامه‌ریزی، بلکه از دل مشکلات مالی و توقف پروژه برآمده است.

یکی از چالش‌های ناشی از تغییر کارگردان، احتمال تضاد میان سبک بازیگردانی کارگردان جدید با رویکردی است که بازیگران از ابتدا تمرین و ضبط کرده‌اند. به ویژه اگر بازیگران برجسته‌ای در کار حضور داشته باشند، ممکن است اختلاف نظرهای حرفه‌ای و زیباشناختی در مسیر بازیگری به وجود آید.

همان‌طور که در سریال‌هایی مثل «دل» یا «ممنوعه» شاهد بودیم، هر جا که تغییرات ناگهانی رخ داد، اثر نهایی به دلیل نبود یکپارچگی ساختاری دچار افت کیفی شد و حتی گاهی باربزش شدید مخاطب مواجه شد.